

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. oktober 2018
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Nanna Flindt
Sagsnr.: 2018-0030-1485
Dok.: 847220

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1074 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. september 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Aagaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1074 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, med henvisning til svar på REU alm. del - spørgsmål 869 og 870, der viser, at livstids- og forvaringsdømte den 13. juni 2018 havde afsonet i gennemsnit henholdsvis godt 11 år og godt 9 år af deres domme, og hvis det - med en vis statistisk usikkerhed - antages, at de indsatte i gennemsnit har afsonet halvdelen af de samlede afsoningstider frem til prøveløsladelse/-udskrivning, betyder det, at de gennemsnitlige samlede afsoningstider aktuelt ligger på lidt over 20 år for livstidsdømte og lidt under 20 år for forvaringsdømte, oplyse, hvordan disse beregninger forholder sig til tidligere opgørelser over livstidsdømtes og forvaringsdømtes afsoningstider?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet for så vidt angår livstidsdømte indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der bl.a. har oplyst følgende:

”1. Direktoratet har tidligere udarbejdet en opgørelse for perioden august 1985-april 2018, der viser, hvor lang tid livstidsdømte har afsonet, før de blev løsladt. Det bemærkes i den forbindelse, at indtil den 1. juli 2001 skete løsladelse af livstidsdømte ved benådning.

Opgørelsen viser, at i alt 21 livstidsdømte er blevet løsladt i perioden fra august 1985 til april 2018. De pågældende havde tilsammen afsonet 4317 måneder, hvilket svarer til, at hver person i gennemsnit havde afsonet 205,57 måneder. Dette svarer til 17,13 år pr. person. Beregningen er sket fra tidspunktet, hvor den livstidsdømte blev varetægtsfængslet og frem til den dag, hvor den livstidsdømte blev løsladt. Dage er ikke regnet med, og der er således tale om runde tal.

2. Direktoratet skal bemærke, at man ikke finder belæg for den anførte forudsætning i spørgsmålet om, at de livstidsdømte, der aktuelt afsoner i kriminalforsorgens institutioner, pr. 13. juni 2018 skulle have afsonet halvdelen af deres straf, og at de som følge heraf vil skulle afsone lidt over 20 år, før de forventes løsladt.

Det skyldes, at det beror på en helt konkret og individuel vurdering af hver enkelt livstidsdømtes sag, hvornår der kan ske prøveløsladelse.

Det følger således af straffelovens § 41, stk. 1, at når 12 år af en straf af fængsel på livstid er udstået, afgør justitsministeren el-

ler den, ministeren bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve.

Løsladelse på prøve forudsætter efter straffelovens § 41, stk. 2, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes.

I utilrådelighedsvurderingen skal blandt andet indgå oplysninger om risikoen for recidiv til kriminalitet og oplysninger om den dømtes farlighed.

Desuden skal oplysninger om det hidtidige afsoningsforløb, herunder om den indsatte har været i stand til at administrere de lempelser i afsoningsforløbet, som den pågældende har fået, herunder udgang, ophold i åbent fængsel, frigang m.v., indgå i vurderingen.

Der indhentes desuden en udtalelse fra Retslægerådet og anklagemyndigheden til brug for utilrådelighedsvurderingen i sager om tilladelse til prøveløsladelse af livstidsdømte.

En afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse efter straffelovens § 41 kan, når 14 år af straffen af fængsel på livstid er udstået, af den dømte kræves indbragt til prøvelse for retten. Der henvises til straffuldbyrdslovens § 112, nr. 6.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet for så vidt angår forvaringsdømte indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der bl.a. har oplyst følgende:

”1. Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af 28. august 2018 af spørgsmål nr. 868 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg foretaget en beregning af den gennemsnitlige afsoningstid for forvaringsdømte, som er blevet prøveudskrevet, eller hvis dom er blevet ophævet i de senere år. Der henvises til denne besvarelse.

2. Ifølge straffelovens § 72 påhviler det anklagemyndigheden at påse, at en forvaringsdom ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt. Kontrollen varetages af de regionale statsadvokater.

Det er retten, der ved kendelse træffer afgørelse om, hvorvidt en forvaringsdømt skal prøveudskrives, eller om dommen skal opheves.

Den gennemsnitlige afsoningstid for forvaringsdømte har således som udgangspunkt ikke nogen betydning for, hvor længe den enkelte forvaringsdømte kan forvente at skulle afsone.

Det skal ses i lyset, at der i hver enkelt sag om prøveudskrivning eller ophævelse skal foretages en konkret vurdering af, om forvaring fortsat er påkrævet for at forebygge ny personfarlig kriminalitet. Endvidere foretages en proportionalitetsvurdering. Såfremt der er et åbenbart misforhold mellem varigheden af foranstaltningen og en eventuel fængselsstraf for samme forhold, kan det medføre, at foranstaltningen ophæves. Vil en ophævelse af foranstaltningen imidlertid indebære en nærliggende risiko for tilbagefald til personfarlig kriminalitet, træder sikkerhedshensyn i forgrunden, således at foranstaltningen ikke ophæves, uanset at varigheden af foranstaltningen derved kommer til at overstige længden af den fængselsstraf, som den begåede kriminalitet ville have udløst.”

Justitsministeriet skal gøre opmærksom på, at der i forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål er sket en samtidig berigtigelse af besvarelsen af 29. august 2018 af spørgsmål nr. 870 REU (Alm. del) – som der henvises til i dette spørgsmål – om afsoningstiden pr. 13. juni 2018 for nuværende indsatte, der afsoner forvaringsdomme i kriminalforsorgens institutioner. Berigtigelsen vedlægges.